

VILHELMINA KOMMUN
Kommunfullmäktige

KALLELSE

Sammanträdesdatum
2026-02-23

Tid och plats för sammanträdet

Måndagen den 23 februari, kl. 10.00
Vilhelmina Folkets hus

Kallade

Ordinarie ledamöter
Ersättare erhåller kallelsen för kännedom

Ärenden

1. Upprop
2. Val av justerare
3. Allmänhetens frågestund
4. Ekonomisk redovisning
5. Begäran tilläggsbelopp – SLG
6. Taxa för kart- och mättjänster
7. Villkor för statsstöd till South Lapland Airport enligt Gruppundantagsförordningen GBER för år 2025
8. Partistöd – redovisning och utbetalning
9. Ställningstagande mot uranbrytning i alunskiffer
10. Justering verksamhetsområde VA-Kittelfjäll
11. Kollektivtrafikplan för Vilhelmina kommun
12. Biblioteksplan Vilhelmina kommun 2026-2029
13. Förändring av bolagsordning för Destination Inlandsbanan AB
14. NY - Motion – Förebyggande hembesök för äldre
15. SVAR - Motion Trappstegsforsen
16. Interpellation
17. NY - Medborgarförslag Ökat skydd av kommunens skogar och åtgärder för att stärka biologisk mångfald för att öka kommunens attraktionskraft för sina egna medborgare (och kommande) samt tillresta turister
18. NY - Medborgarförslag till Vilhelmina kommun om att kommunen ska informera medborgarna om uranbrytning i alunskiffer och dess konsekvenser
19. SVAR - Medborgarförslag Servicefaciliteter i Fatmomakke
20. Valärenden
21. Delgivningar

Mikael Österberg
Ordförande

2026-02-23

Upprop

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJÆLTE

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sida
6(28)

2026-02-23

Val av justerare

Dnr KS-2026-000053940

Allmänhetens frågestund

Ärendebeskrivning

Under frågestunden har alla som är folkbokförda i kommunen rätt att före ärendehantering, ställa frågor som berör ämnen av allmänt intresse som tillhör kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens, nämnds eller utskotts verksamhetsområde. Även kommunala bolag, stiftelser eller föreningsengagemang kan beröras.

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJÆLTE

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2026-02-23

Sida
8(28)

Dnr KS-2026-000027940

Ekonomisk redovisning - Kommunfullmäktige

§ 7

Dnr KS-2026-000065612

Begäran tilläggsbelopp - SLG

Ärendebeskrivning

Södra Lapplands gymnasieförbund begär ett tillskott till den budget som avsatts till skolskjuts inom ramen för den totalbudget som tilldelats förbundet för 2025. Beloppet avser en extraordinär insats för en elev med omfattande stödbehov i den anpassade gymnasieskolan under höstterminen 2025. Beloppet utgörs av fakturerad kostnad från upphandlad skoltaxitjänst.

Begärt belopp är 572 871 kr (en snittkostnad på 7 252 kr/dag).

Jäv

Lars Eliasson, Jonny Kärkkäinen och Eric Axelsson anmäler jäv och deltar inte i handläggningen i detta ärende.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

att bevilja 572 871 kr i tilläggsanslag och finansiera detta genom eget kapital.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

att bevilja 572 871 kr i tilläggsanslag och finansiera detta genom eget kapital.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Södra Lapplands gymnasieförbund
Protokoll Au 2026-01-20 § 7

§ 13

Dnr KS-2026-000066249

Taxa för kart- och mättjänster

Ärendebeskrivning

Ett förslag till ny taxa för kart- och mättjänster överlämnas av samhällsbyggnadsenheten.

Taxan föreslås träda i kraft 2026-04-01.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Annika Wibrell och Jan Andersson.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar
att anta föreslagen taxa,
att taxan träder i kraft 2026-04-01.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att anta föreslagen taxa,

att taxan träder i kraft 2026-04-01.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2026-01-20 § 8

Förslag till taxa för kart- och mättjänster

§ 28

Dnr KS-2026-000082533

Villkor för statsstöd till South Lapland Airport enligt Gruppundantagsförordningen GBER för år 2025

Ärendebeskrivning

South Lapland Airport överlämnar redovisning över att flygplatsen uppfyller villkor för statsstöd enligt gruppundantagsförordningen (GBER) för år 2025.

Jäv

Lars Eliasson och Eric Axelsson anmäler jäv och deltar inte i handläggningen i ärendet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar
att anta upprättat förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar
att anta upprättat förslag.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2026-01-20 § 30
Tjänsteskrivelse inkl. förslag till skrivelse

§ 46

Dnr KS-2026-000103104

Partistöd - redovisning och utbetalning

Ärendebeskrivning

Det lokala partistödet i Vilhelmina kommun utgår till partier som är representerade i enlighet med vad som föreskrivs i 4 kap 29 § kommunallagen. Vidare ska gälla att stöd endast utbetalas till partier (juridiska personer) som har en lokal partiförening med säte inom Vilhelmina kommun.

Den skriftliga redovisningen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 30 juni 2026.

Förslag till beslut på sammanträdet

att utbetala partistöd för 2026 enligt regler för kommunalt partistöd i Vilhelmina kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att utbetala partistöd för 2026 enligt regler för kommunalt partistöd i Vilhelmina kommun.

§ 30

Dnr KS-2026-000104940

Ställningstagande mot uranbrytning i alunskiffer

Ärendebeskrivning

Den senaste tiden har internationella gruvbolag visat stort intresse för mineraltillgångarna i flertalet av landets kommuner, Vilhelmina kommun är en av dessa kommuner. Anledningarna till det ökade intresset är flera, bland annat att Sverige ska öka den inhemska brytningen - vilket tydliggjorts genom att förbudet mot uranbrytning upphävdes den 1 januari 2026. I Vilhelmina kommun ligger fokus särskilt på alunskifferförekomster, exempelvis kring sjön Malgomaj, där stora potentiella uranfyndigheter har identifierats.

Brytning i alunskiffer betraktas idag som riskabelt eftersom tekniken för att göra detta på ett säkert sätt ännu inte finns. Alunskiffer innehåller, utöver uran, även arsenik och tungmetaller som riskerar att läcka ut och förgifta vattendrag och grundvatten vid bearbetning. Idag finns en stor oro för att våra vatten, såsom Malgomaj, ska kontamineras. Alunskifferbrytning är också oförenlig med våra lokala näringar, vilket hämmar kommunens utveckling både inom och utanför de aktuella områdena.

Vilhelmina kommun har tidigare (bland annat i ett remissvar till klimat- och näringslivsdepartementet) motsatt sig denna utveckling. För att ge ytterligare tyngd åt kommunens röst i framtida tillståndsprövningar behövs nu ett samlat politiskt ställningstagande i kommunens högst beslutande organ.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Jan Andersson.

Förslag till beslut på sammanträdet

Andreas Eliasson föreslår kommunfullmäktige besluta

att Vilhelmina kommuns principiella ställningstagande är att kommunen är mot all prospektering och brytning av uran i alunskiffer inom kommunens gränser.

Lars Eliasson, Rickard Norberg, Mattias Ihrström, Rune Andersson, Jonny Kärkkäinen, Lennart Fjellman yrkar bifall till Andreas Eliassons förslag

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att Vilhelmina kommuns principiella ställningstagande är att kommunen är mot all prospektering och brytning av uran i alunskiffer inom kommunens gränser.

Eric Axelsson deltar inte i beslutet.

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJËLTE

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2026-02-03

Sida
43(69)

Beslutsunderlag

Skrivelse kommunstyrelsens ordförande

§ 24

Dnr KS-2026-000067349

Justering verksamhetsområde VA Kittelfjäll

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA) i Kittelfjäll. Verksamhetsområdet omfattar idag ett betydligt större område än vad som är utbyggt och där kommunal VA-försörjning finns tillgänglig.

Den nuvarande omfattningen innebär att kommunen enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV) har en skyldighet att bygga ut VA inom hela verksamhetsområdet "snarast" när behov uppstår. I områden med låg tomttäthet, fjällmiljö och höga utbyggnadskostnader innebär detta att kommunen inte kan säkerställa kostnadstäckning genom anläggningsavgifter vid nyexploatering. Detta har vid tidigare projekt inneburit betydande risk för VA-kollektivet att bära kostnader som rätteligen borde bäras av exploatörer.

För att skapa en hållbar och laglig process för framtida exploatering föreslås därför att kommunfullmäktige justerar verksamhetsområdet så att det endast omfattar områden där VA faktiskt är utbyggt och tillgängligt. Framtida utvidgningar av verksamhetsområdet sker då genom särskilda beslut i samband med detaljplan och exploateringsavtal.

Maria Philipsson, samhällsbyggnadsenheten, föredrar ärendet.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Annika Wibrell och Rickard Norberg.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att justera verksamhetsområdet för vatten och avlopp i Kittelfjäll så att det endast omfattar det idag utbyggda VA-nätet enligt bilagd kartredovisning, att framtida utvidgningar av verksamhetsområdet beslutas av kommunfullmäktige i samband med planprocessen och när VA-försörjning kan tillhandahållas.

Lennart Fjellman yrkar bifall till allmänna utskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att justera verksamhetsområdet för vatten och avlopp i Kittelfjäll så att det endast omfattar det idag utbyggda VA-nätet enligt bilagd kartredovisning, att framtida utvidgningar av verksamhetsområdet beslutas av kommunfullmäktige i samband med planprocessen och när VA-försörjning kan tillhandahållas.

**VILHELMINA
KOMMUN**

VUALTJEREN TJÆLTE

Kommunstyrelsen

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2026-02-03

Sida
35(69)

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2026-01-20 § 16

Tjänsteskrivelse Justering verksamhetsområde VA Kittelfjäll

§ 33

Dnr KS-2025-000578501

Kollektivtrafikplan för Vilhelmina kommun

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafikplan behandlar kommunens inomkommunala kollektivtrafik och fungerar som ett stöd för den kommunala planeringen, övrig samhällsplanering och kommunikation med allmänheten.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Rune Andersson.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att anta kollektivtrafikplan för Vilhelmina kommun som ett vägledande dokument för kommunens arbete med allmän kollektivtrafik, skolskjuts och särskild kollektivtrafik.

Lennart Fjellman yrkar bifall till allmänna utskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att anta kollektivtrafikplan för Vilhelmina kommun som ett vägledande dokument för kommunens arbete med allmän kollektivtrafik, skolskjuts och särskild kollektivtrafik.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2025-12-02 § 216

Tjänsteskrivelse Kollektivtrafikplan

Förslag Kollektivtrafikplan

§ 35

Dnr KS-2026-000070889

Biblioteksplan Vilhelmina kommun 2026-2029

Ärendebeskrivning

Ett förslag till ny biblioteksplan för Vilhelmina kommun 2026-2029 överlämnas av Utvecklingsenheten.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar
att anta biblioteksplanen för Vilhelmina kommun 2026-2029,
att uppdra till kommunstyrelsen att implementera planen och följa upp dess mål.

Lillemor Jonsson yrkar bifall till allmänna utskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar
att anta biblioteksplanen för Vilhelmina kommun 2026-2029,
att uppdra till kommunstyrelsen att implementera planen och följa upp dess mål.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2026-01-20 §22
Tjänsteskrivelse Biblioteksplan Vilhelmina kommun 2026-2029
Förslag till Biblioteksplan

§ 32

Dnr KS-2026-000075532

Förändring av bolagsordning för Destination Inlandsbanan AB

Ärendebeskrivning

Inlandsbanan AB översänder förslag på ändringar i bolagsordningen för Destination Inlandsbanan AB, för yttrande till ägarkommunerna.

Yttrande ska lämnas senast den 15 mars 2026 och kommer att hanteras vid Inlandsbanan ABs bolagsstämma i maj 2026.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar
att Vilhelmina kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar
att Vilhelmina kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2026-01-20 § 29
Skrivelse från Inlandsbanan AB med bilaga

Motion – Förebyggande hembesök för äldre

Ensamhet och psykisk ohälsa ökar bland äldre i hela landet och i en kommun med långa avstånd kan detta bli ännu mer kännbart. Idag sker de flesta kommunala insatser först när en individs behov blivit så pass stora att hemtjänst eller vård behöver kopplas in. Det bör därför finnas mycket att vinna på att arbeta mer förebyggande, det går dessutom hand i hand med hur kommunerna numera ska jobba med den nya socialtjänstlagen.

Förebyggande hembesök har tidigare funnits i bland annat Nordmaling kommun. En studie som tittat på Nordmaling visade att det fanns en generell, positiv trend gällande äldres livslängd och hälsa om de fick förebyggande hembesök. Genom att erbjuda ett hembesök till kommuninvånare som fyller 75 år (och som inte redan har hemtjänst) kan vi tidigt upptäcka riskfaktorer som fallolyckor, undernäring eller ofrivillig ensamhet/psykisk ohälsa.

Samtalet vid besöken ska fokusera på livskvalitet, inte diagnoser. Det kan till exempel vara råd om hur man säkrar hemmet mot fall, information om aktiviteter/mötesplatser eller vägledning i hur man använder digitala verktyg för att hålla kontakt med släktingar och vänner. Förebyggande hembesök kan dämpa behovet av mer omfattande vårdinsatser och skulle kunna vara en del i jobbet för en tryggare ålderdom.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att** Vilhelmina kommun inför en modell med förebyggande hembesök till alla kommuninvånare det år de fyller 75 år, förutsatt att de inte redan har beviljade insatser från socialtjänsten.
- att** förebyggande hembesök ska genomföras av personal med relevant kompetens, med fokus på det friska och förebyggande.
- att** kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en plan för hur förebyggande hembesök kan samordnas med civilsamhället för att kunna lotsa vidare till sociala gemenskaper.
- att** förebyggande hembesök särskilt ska uppmärksamma behovet av digital inkludering och informera om de stödresurser som finns för att motverka isolering i hemmet.

Andreas Eliasson

Socialdemokraterna Vilhelmina

2026-01-12

§ 43

Dnr KS-2025-000120940

Motion Trappstegsforsen

Ärendebeskrivning

Maria Bäckström, S, inkommer 2025-01-27 med motion Trappstegsforsen.

"Att besöksnäringen är vår största näring som skapar mycket sysselsättning och som leder till skatteintäkter i vår kommun är vida känt. Vi har en lång tradition av att locka till oss besökare som berikar, investerar, och bidrar till att utveckla kommunen positivt och skapar tillväxt, vilket är mycket viktigt att betona i en glesbygdskommun som Vilhelmina.

Att vidareförädla destinationen i form av de sevärdheter som redan finns är avgörande för en positiv utveckling, att bygga besöksnäringen på det unika för området ses som det självklara för att lyckas skapa mervärden för kommunen.

Vildmarksvägen, vårt i särklass största varumärke idag, ligger högt uppe på både svenska och utländska gästers önskelista att besöka ökar och är en del av detta. Nya och gamla återkommande gäster kommer varje år och då med bil, husvagn, cykel, mc, husbil till vårt starka varumärke.

Trappstegsforsen är idag ett naturligt stopp efter denna magiska väg med en natur som överträffar många andra besöksmål vilket bevisas av att Trappstegsforsen besöks årligen av enorma skaror som hänförs av denna trappstegsliknande fors vid Vildmarksvägen.

Tyvärr blir stoppet vid Trappstegsforsen kort och många rusar vidare, varför?

Vid ett besök vid Storforsen i Älvsbyns kommun, var det med häpnad över vilken tillgänglighetsanpassning som genomförts genom samarbeten med olika parter, lokala företag, Älvsbyns kommun, Region Norrbotten, Länsstyrelsen Norrbotten, Naturvårdsverket samt EU.

Man kan bara uttrycka stor beundran över denna samverkan. Norrbotten har lyckats med att lyfta Storforsen till en magnet i den regionen där besökaren stannar till under längre period och på så sätt spenderar mera pengar i kommunen.

Vi har en oslipad diamant i vår kommun som är omtalad, Trappstegsforsen, men varför har vi inte utvecklat denna så välbesökta magnet så besökaren stannar till längre, tar del av området kring fors, tar till sig mera information om vår kommun och lämnar på så sätt mera pengar till vår växande näring, turismen?

Vi har flera fördelar med en mycket unik fors som besökare måste passera för att fortsätta efter Vildmarksvägen. Området kring fors har potential att fånga besökaren och ta del av områdets många värden och höja Vildmarksvägen och Vilhelminas attraktionskraft.

Storforsen, där måste besökaren hitta till från Älvsbyn sedan korsa vattnet till fots på en träbro och sedan åka samma väg tillbaka till Älvsbyn.

Hällingsåfallet som har en rejäl tillgänglighets anpassning, ligger i vårt södra grannlän Jämtland. Hällingsåfallet ligger ca 2 mil från Gäddede efter en grusväg som besökaren måste hitta för att besöka utflyktsmålet och åka tillbaka samma väg.

2026-02-03

Kommunstyrelsen

Jag föreslår att Vilhelmina kommun genom Utvecklingsenheten, undersöker möjligheterna att tillsammans med ett flertal aktörer öka synligheten av och attraktionskraften vid Trappstegsforsen med omgivning genom konkreta åtgärder i form av skyltning och anordningar för att då öka kunskapen om och tillgängligheten till det unika området. De organisationer och intressen som mera konkret skulle kunna bidra är följande:

Trafikverket utifrån trafiksäkerhetssynpunkt, med tanke på fotograferande besökare som står på en bro i en kurva med 90 km hastighet.

Vattenfall för att utveckla ett område med attraktionskraft, lättillgängligt, ståtlighet där vattenkraftens budskap är att bidra till den gröna omställningen.

Lokala företag/ föreningar i vår kommun ges möjlighet att synas mer och utveckla näringen och området i kommunen.

Naturvårdsverket, Länsstyrelsen Västerbotten, Region Västerbotten, EU med flera ges tillfälle att lyfta fram lokal utveckling samt information.

Tillsammans med andra kan vi utveckla Trappstegsforsen till en naturlig sevärdhet som ger kommunen, Vildmarksvägen och andra medverkande ett mervärde och en naturupplevelse för besökaren långt utöver det som händer idag.

Ja vem vet, det kan även locka till nya investeringar och inflyttning till kommunen som vi bara drömmer om."

Ett förslag till svar på motionen lämnas.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Rune Andersson.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad,

att kommunen delar motionärens uppfattning om Trappstegsforsens potential som besöksmål och avser att uppmärksamma platsen inom det pågående arbetet med översiktsplanen, särskilt inom arbetspaketet som rör framtagande av ett kulturmiljöprogram,

att kommunen kommer i sina etablerade samverkansforum med Trafikverket, Vattenfall, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten att föra vidare frågan som en möjlig gemensam utvecklingspunkt längs Vildmarksvägen,

att eventuella framtida åtgärder prövas utifrån hållbarhet, samisk kulturmiljö, trafiksäkerhet och planmässiga förutsättningar, i enlighet med Region Västerbottens strategi för hållbar besöksnäring 2022-2026.

2026-02-03

Kommunstyrelsen**Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad,

att kommunen delar motionärens uppfattning om Trappstegsforsens potential som besöksmål och avser att uppmärksamma platsen inom det pågående arbetet med översiktsplanen, särskilt inom arbetspaketet som rör framtagande av ett kulturmiljöprogram,

att kommunen kommer i sina etablerade samverkansforum med Trafikverket, Vattenfall, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten att föra vidare frågan som en möjlig gemensam utvecklingspunkt längs Vildmarksvägen,

att eventuella framtida åtgärder prövas utifrån hållbarhet, samisk kulturmiljö, trafiksäkerhet och planmässiga förutsättningar, i enlighet med Region Västerbottens strategi för hållbar besöksnäring 2022-2026.

Beslutsunderlag

Protokoll Au 2025-12-02 § 223

Tjänsteskrivelse Remissvar § 69 dnr KS-2025-000120940

2026-02-23

Interpellation

Medborgarförslag till Vilhelmina kommunfullmäktige

Ärende: Ökat skydd av kommunens skogar och åtgärder för att stärka biologisk mångfald för att öka kummunens attraktionskraft för sina egna medborgare (och kommande) samt tillresta turister.

Förslag i korthet

Att Vilhelmina kommun antar en handlingsplan för att öka skyddet av kommunens skogsmark och aktivt arbeta för att stärka den biologiska mångfalden. Handlingsplanen ska minst innehålla:

- Kartläggning och inventering av högt värdefulla skogsområden på kommunal mark.
- Ett mål om att inom fyra år formellt skydda prioriterade områden som identifierats i inventeringen.
- Skyddsåtgärder för att bevara och återställa skogarnas naturvärden, inklusive flerårig död ved, variation i träslag och hänsynszoner.
- Integration av naturvårdsmål i kommunens skogsskötselplan och budget; aktiv sökning av nationella och EU-medel.
- Samverkan med lokala intressenter såsom samebyar, naturvårdsorganisationer och turismnäring.
- Hur kan Vilhelmina kommun använda sina skogsmarker för att attrahera folk med friluftssintressen, tex jakt och fiske att flytta till vår kommun?

Bakgrund — Vilhelmina kommuns skogsinnehav och läge

Vilhelmina kommun har stora arealer natur- och skogsmarkinnehållande såväl produktion, natur och urskog — kommunens totala skogsmarksareal uppgår till cirka 10 910 hektar, varav omkring 6 682 hektar betecknas som produktiv skogsmark. Kommunens markpolicy lyfter fram naturmark som en resurs för både naturvård, rekreation och näringsliv. Kommunen har redan styrdokument som berör skötsel och skydd av kommunal mark, men saknar en samlad handlingsplan för långsiktigt skydd då främst för naturskogen och urskogen.

Varför detta behövs — miljö, klimat, besöksnäring och ökad inflyttning

Sveriges nationella miljömål 'Levande skogar' fastslår att skogens värde för biologisk produktion måste skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. Sverige är även part i FN:s Konvention om biologisk mångfald (CBD) och deltar i den globala ramen för att stoppa naturförlust. På EU-nivå finns den europeiska biodiversitetsstrategin för 2030, med mål att skydda minst 30 % av EU:s landyta och återställa skadade ekosystem. För Vilhelmina har naturen en central roll för sina egna medborgare samt för turismen, den största av näringarna i kommunen — vandring, fiske, jakt, skoterleder och naturupplevelser är viktiga delar av kommunens attraktionskraft. Ett ökat skydd bidrar till både biologisk mångfald, välmående kommunbor samt en hållbar turism.

En annan aspekt är att stärka kommunens attraktionskraft iom genom sitt stora innehav av skogsmark ha tillgång till såväl jakt och fiskemöjligheter där kommunen på ett offensivt sätt kan bidra med ytterligare skäl för personer med friluftsintrasse att flytta till kommunen. Speciellt av intrasse kan detta vara för vissa nyckelgrupper där rekrytering kan ha visat sig svårt som tex inom vård och omsorg.

Föreslagen lydelse — beslutstext att anta i kommunfullmäktige att bereda:

- Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att stoppa all ev. planerad försäljning av skogsmark.
- Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att inom tolv månader upprätta en handlingsplan för att öka skyddet av kommunens skogsmark och stärka den biologiska mångfalden.
- Kommunstyrelsen ska föreslå konkreta åtgärder för att skydda äldre skog, nyckelbiotoper, våtmarker och kantzoner samt öka mängden död ved och trädsiktvariation.
- Kommunstyrelsen ska initiera dialog och samverkan med berörda intressenter, inklusive samebyar, skogsbruk, naturvårdsorganisationer och turistföretag.
- Kommunstyrelsen ska inventera sitt skogsinnehav och söka samarbete med länsstyrelse och naturvårdsverk skriva naturvårdsavtal över lämpliga områden.
- Kommunstyrelsen ska redovisa handlingsplan och föreslagna skyddade områden senast sex månader efter beslut.

Avslutning

Genom att anta detta förslag kan Vilhelmina visa lokalt ledarskap i bevarandet av skogsnatur, bidra till Sveriges och EU:s åtaganden för biologisk mångfald, stärka sin attraktionskraft som naturdestination och säkra ekosystemtjänster för kommande generationer.

Magnus Johansson

Källor

1. Vilhelmina kommun, Skogs- och markpolicy, kommunens officiella dokument.
2. Sveriges miljömål – 'Levande skogar', Naturvårdsverket.
3. FN:s Konvention om biologisk mångfald (CBD).
4. EU:s Biodiversitetsstrategi för 2030, Europeiska kommissionen.
5. Visit Vilhelmina – kommunens turistinformation om natur och friluftsliv.
6. Analys av Vilhelmina kommuns skogsinnehav, kommunens skogsrapport.

Medborgarförslag till Vilhelmina kommun

Om att kommunen ska informera medborgarna om uranbrytning i alunskiffer och dess konsekvenser

Till: Kommunfullmäktige i Vilhelmina

Frågan om prospektering och eventuell framtida uranbrytning i alunskiffer inom Vilhelmina kommun väcker stark oro och stort engagemang bland invånarna. Alunskiffer är en bergart som vid brytning kan ge upphov till allvarliga miljörisker, bland annat:

- urlakning av tungmetaller och radioaktiva ämnen
- risk för förorenat grund- och ytvatten
- påverkan på Ångermanälven och andra vattenflöden
- negativa konsekvenser för rennäring, jordbruk och naturturism
- stora avfallsmassor och långvarigt ansvar

Utöver de miljömässiga riskerna diskuteras även förändringar av det kommunala vetot i gruvfrågor, vilket ytterligare förstärker behovet av korrekt och öppen information.

Många medborgare upplever att de saknar samlad, lättillgänglig och politiskt neutral information om vad uranbrytning i alunskiffer innebär – både miljömässigt, juridiskt och ekonomiskt. För att invånare ska kunna delta i demokratin på ett meningsfullt sätt behövs detta.

Vi föreslår att Vilhelmina kommun:

1. **Tar fram en lättillgänglig informationssida** på kommunens webbplats som sammanfattar:
 - vad alunskiffer är
 - vilka prospekteringsansökningar som finns i kommunen
 - vilka miljörisker som är kopplade till uranbrytning
 - vilka lagar och beslutsprocesser som gäller (inkl. kommunalt veto) länkar till ansvariga myndigheter som SGU, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen
 - Offentliggör prospekteringsärenden aktivt, så att kommuninvånarna informeras i god tid om eventuella förändringar eller risker.
2. **Anordnar minst ett öppet informationsmöte** före eventuella tillståndsprocesser, där t.ex. forskare, myndigheter och kommunens företrädare kan presentera fakta och svara på frågor. (Gärna i samarbete med samtalsgruppen om uranbrytning som Studieförbundet Vuxenskolan håller)

Uranbrytning i alunskiffer är en av de mest komplexa miljö- och framtidsfrågorna som kan beröra Vilhelmina kommun. Frågan påverkar:

- vattenkvalitet
- folkhälsa
- mark- och naturresurser
- rennärning, besöksnäring, skogs och lantbruk och kulturmiljö
- framtida ekonomi och livskvalitet i hela kommunen.

Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar:

Att **Vilhelmina kommun ska genomföra en informationsinsats** utifrån inriktningen från förslagen ovan, i syfte att ge alla medborgare korrekt och tillgänglig information om prospektering och uranbrytning i alunskiffer.

Vilhelmina 2025-12-03

Namnförtydligande, adress och telefonnummer

Johan Åslund

Mikael Eriksson

Nils Lundgren

Marie Lundgren

Karin Orädd

Maud Karlsson

Erik Andersson

Maria Lindell

Lena Håkansson-Lif

Isac Mattsson

Liselott Abramsson

Kirsi Gustafsson

Ulrika Bertilsson

Maria Kristoffersson

ULF LARSSON

Ingrid Karlsson

Margareta Lofgren

§ 44

Dnr KS-2025-000350940

Medborgarförslag Servicefaciliteter i Fatmomakke

Ärendebeskrivning

Jonas Fjellström inkommer 2025-04-24 med följande medborgarförslag:

"Fatmomakke kyrkplats är ett kulturminne som lockar många turister varje sommar och är ett dragplåster för Vilhelmina kommun. Likaså är det många turister som upplever Marsfjällen till fots men som parkerar i Fatmomakke.

Som boende i Fatmomakke kan noteras att det saknas de omkringliggande förutsättningarna för att omhänderta dessa turister, servicenivån för turisterna är nästan obefintlig.

Det finns inget ställe att slänga sopor på i Fatmomakke vilket medför nedskräpning som fastighetsägare tvingas ta reda på för att undvika sanitär olägenhet. Vidare saknas toaletter. De allmänna toaletter som finns (vattenklosetter mitt emot bruna kiosken) är mot betalning och har begränsade öppettider och är inte tillgängliga tex på mornar och kvällar under högsäsong och under lågsäsong är de helt stängda. Detta medför att många toalettbesök och även latrintömningar görs i skogen kring de parkeringar som finns, vilket har blivit en betydande olägenhet. Toalett finns på kyrksidan men många turister kan inte vänta tills man kommit dit.

Vi vill fortsatt att Fatmomakke ska vara ett välkomnande, trivsamt turistinslag som man bär med sig goda minnen från. Som det ser ut idag upplever nog många att tiden "står still" i allt för hög grad.

Förslaget innebär att Vilhelmina kommun:

1. Uppför ett utedass (eller liknande) inklusive tömning för fjällvandrare och besökare vid sjön/parkeringen
2. Anlägger ett ställe för lämning av hushållssopor för vandrare och besökare, inklusive tömning.

Åtgärderna kan gärna ske i samverkan med Svenska kyrkan, Länsstyrelsen, Grundfors byalag och fastighetsägare i Fatmomakke etc så att Vilhelmina kommun kan ta emot dessa turister med anständiga faciliteter och servicenivå så det blir lätt att göra rätt utan att nöden måste ha sin lag."

Ett svar på medborgarförslaget överlämnas.

Yttrande under sammanträdet

Yttrande avges av Rickard Norberg och Rune Andersson.

Förslag till beslut på sammanträdet

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

att anta upprättat svar som svar på medborgarförslaget,

att därmed anse medborgarförslaget besvarat.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

att anta upprättat svar som svar på medborgarförslaget,

att därmed anse medborgarförslaget besvarat.

Beslutsunderlag

Protokoll AU 2026-01-20 § 20

Tjänsteskrivelse – förslag till svar på medborgarförslaget

§ 111

Dnr KS-2025-000383119

Avsägelse förtroendeuppdrag - kommunrevisionen

Ärendebeskrivning

Ingrid Karlsson (V) har entledigats från sitt uppdrag som revisor i Vilhelmina kommun av kommunfullmäktige 2025-06-16 § 68.

Kommunfullmäktige har 2025-10-13 beslutat att hänskjuta valet av ny revisor till kommunfullmäktiges sammanträde 2025-12-08.

Förslag till beslut på sammanträdet

Valberedningens ordförande Lennart Fjellman föredrar valberedningens förslag till kommunfullmäktige:

att hänskjuta valet av ny revisor till kommunfullmäktiges sammanträde 2026-02-23.

Kommunfullmäktige beslutar

att hänskjuta valet av ny revisor till kommunfullmäktiges sammanträde 2026-02-23.

Beslutsunderlag

Protokoll Kfm 2025-10-13 § 90

2026-02-23

Dnr KS-2026-000119119

Avsägelse förtroendeuppdrag - ersättare kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Else Westerlund (C) inkommer 2026-02-04 med avsägelse från sitt uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige.